VVt Keulen den 2. Februarij, 1619.

Men verstaet met de leste Brieven uyt Italië/ dat de Paus siende de Roomsche Religie in Bohemien in groot perijckel / eñ datse metter tijt wel een harde stoot mocht crijgen/ indien niet meer (als tot noch is gheschiedt) daer toe ghedaen en werde / hadde aen die Catholijcke Ligue in Duytslant wel ernstlic geschreven eñ vermaent tot stercke assistentie tegens de Bohemen/ willende selfs oock het sijne daer toe doen / latende tot dien eynde in diversche quartieren sijner gebiet volc lichten/ om den Keyser toegesonden te worde.

Brieven uyt Genua melden/ andere uyt Spaenien met advijs / dat aldaer eene partije gesloten was van 200. duysent Ducaten/ omme te betalen d'een helft in Sardinia/ ende de reste in Mylanen / ende was men noch in tractatie van eene groote pertita, als van vier millioenen Ducaten die betaelt souden werden voor Napels/ Mylanen/ Vlaenderen ende Duytslant.

Wt Napels schrijft men dat de drie by den Viceroy aldaer toegerust galeyen a la Turquesque, ende gesondene in Levanten/ onder Tenedo (wesende een vande Insulen van Archipelago / genomen hadden eẽ groot galioen/ t'welck van Alexandria na Constantinopolen ginc met diversche goederen/ vande weerde van meer als 300. duysent Ducaten. Item twee groote Caramussaly/ hebbende tot slaven gemaect 700. Turcken/ ende particulierlije eenen Cady/ die met sijn heele Familie op't voorsz. galioen van sijn Gouvernement tot Cairo weder keerde na Constantinopolen / van welcken Cady men verhoopte een groot rantsoen te verkrijghen / ende was dit galioen alreets tot Syracusa/ ende eene vande Caramussaly tot Messina in Sicilien ghearriveert.

Belangende de krijchs-saken van Bohemien / is sedert de jonghste niet besonders voor-gheballen.

Dat Bohemische krijchsvolck ligt noch om Budweys ende Crumau/ gelijcke-wel vallen deselve Soldaten daghelijcx uyt / maer niet sonder hunne schade: Doch also de Bohemen haer den roof nu lestmael in't lant gehaelt/ wilden afnemen (gelijck korts te vooren geschiet was) zijn sy vande Keyfersche die in een Embuscade lagen/ over-vallen worden / ontrent 130. doot gebleven/ ende ettelicke gevangen/ onder dewelcke des Grave vã Hohenlo Vaendrager/ ende des Grave van Mansvelt overste Wacht-meester was.

Van het voorgestelde twee-maendige bestant wert noch sterck gehandelt: Ende heeft de Saxische Ghesante de Bohemische Stenden dese navolghende Artyckelen voor-ghedraghen.

1. De Keyserlijcke Majesteyt bewillichde alsulcken bestandt ende stilstant van wapenen ten weder-zijden/ hebbende alreedts aen sijne krijchs-Overste bevolen sulcx inne te gaen. 2. Was oock te vreden den intercessions-dach tot Eger te laten voort-ganck hebben. 3. Oft oock de Interponenten niet alle en erschenen/ so konden gelijcke-wel de Keurvorsten Paltz eñ Saxen alleen dit werck op sich nemen. 4. De Keys. Ma. begeerde selfs vrede / ende wilde niet gheern uytlantsche hulpe/ die hem allenthalven aengheboden wordt/ ghebruycken. 5. Indien men niet tot 2. maenden Trevis wilde verstaen/ soude men voor eerst een maent inwilligen. 6. Men moste den Keyser toe vertrouwen/ dewijle sijne Ma. sich selfs submitteert/ ende den rechten onderwerpen wilde/ gevende alles in der Onder-handelaers goet-duncken/ etc.

De Boheemsche Heeren Directeurs hebben hier op voor antwoorde gegeven / sy en konden sonder te voren van der Slesiers goet-duncken verwitticht te zijn/ niet ingaen. Voorts was schrijvens van de Slesiers aen de Bohemen gekomen / inhoudende dat also sy die saken van grooter importantien bevonden/ hadden sy eene generale Vergaderinge op den 30. Januarij aengestelt/ op dewelcke sy de saken beter bedencken / deselve beraetslagen/ ende hunne resolutie oversenden souden. Daerentusschen most men sien oft dat Interpositions werck ernst zy/ indien 't selve goede voort-ganc hebben mochte/ wilden sy eenen Voorstelijcken persoon van haren't weghen daer toe deputeeren.

Soo is op den 28. Januarij van wegen dat Bohemische wesen een Lantdach in Morabien aengestelt. De Bohemen hadden een scherp schrijven aende selvige Stenden gedaen/ vermanende sich met hun/ ghelijck de Slesiers gedaen/ te willen voeghen.

Int lant van Gulic wert op diversche plaetsen volc voor Spaengien aengenomen/ ende wert uyt gegeven dat het zy tot renforcement des Regiment van Graef Christoffel van Embden/ twelc t'Aken in garnisoẽ leyt.

Nederlandtsche tijdinghe den 9. Februarij.

Wt Messina wert van den 17. December 1618. op navolgende manieren geschreven. Alhier liggen inde Poort (oft Haven) 17. wel gemonteerde schepen/ waer van Duc d'Orsino Admirael is/ die op heeft 56. metalen stucken/ ende zijn daer op dese 17. schepen gemonstert 12000. Soldaten/ behalven het Boots volck ende werden noch Soldaten aengenomen tot 42. Compaignien toe/ ende komt ooc dagelijcx veel volcx uyt Mylanen/ die aldaer gedient hebben. Hier zijn over eenige dagen mede gecomen 42. wel gemonteerde galeyen/ so dat het lant hier vol volcx is. Tot Napels werdt noch een nieu sterck galioen gebout/ t'welc men int voor-jaer met seven andere hier verwacht/ met noch wel 40. galeyen van diversche quartieren. Wt Spaengien verstaet men dat alhier op dese vloot komen sullen 24. wel gemonteerde schepen / ende dat den Fransman eñ Venetiaen hun by dese voorsz. vloot verboegen sullẽ. Den Admirael Duc d'Orsino heeft selfs in persoon met den grooten Hartoch int secreet gesprokẽ. Alhier verschijnt een ure voor daech int oosten een vreesselycke comeet/ als mede een regenbooch int zuyden/ wattet beduyden sal/ laet ick de gheleerde oordeelen.

Schrijvens uyt Brabant vermelt/ dat aldaer eñ in't Walsche quartier aengenomen werden 16000. musketiers/ met 2000. ruyters/ oock soo veel boots volck als men kan bekomen. Ende werden daghelijcx veel oude soldaten uyt verscheyden Compaignien ghenomen/ eñ trecken naer Oostende/ Duynkercken ende Nieupoort/ alwaer sy t'scheep souden gaen om naer Spaengien te varẽ op de gewaldige vloot die aldaer toegerust wert/ daer men seyt dat den Coninc van Spaengien selfs op wesen sal. Eenige meynen dat het op Barbaryen gelden sal/ sommighe in Brabant zijn van opinie/ dat den Coninc dese Nederlanden wil komen versoecken/ daer groot ghelt op verwedt wert.

Niet tegenstaende wy de vergangene weke tijdinghe uyt S. Lucas hadden/ dat de Roovers van Algiers onse gevangenen soudẽ sonder eenich rantsoen los gelatẽ hebben/ so ist nochtans sulcx/ dat 45. ghevanghenen die daer los gelaten zijn / waer onder Schippers zijn / tot rantsoen hebben moeten betalen 7000. gulden/ waer tegen haer wederom by die van Algiers is gedaen een schip/ om daer mede over te varẽ. God geef haer spoet.

De Gedeputeerde vande Ghecommitteerde Raden der respective Collegie vande Admiraliteyten zijn jegenwoordich inden Hage vergadert / om met de Heerẽ Staten Generael / neffens den Pr. van Orangien als Admirael vande Zee te besoigneeren/ op de veylinghe vander zee tegen dit aenstaende Jaer.

Men heeft vande gebangene Heeren niet besonders dan dat de judices over hare examinatie (ghelijck voor desen vermelt) ghekozen zijn / maer datter noch niet en was gebesoigneert.

Mons. de Chattilion soude donderdach inde voorleden weke in poste wederom naer Paris ghetrocken zijn/ men wist niet tot welcken eynde.

Van de Synode Nationael tot Dordrecht kondemẽ als noch niet anders verstaen/ dan datter neerstich ghearbeyt wordt int verhandelen der verschillen / alsoomen colligeert de uytspraecken van alle Theologanten over elcken Artyckel: Waer van den eersten en tweeden Artyckel al afghehandelt waren/ en men als nu inden derden ende vierden besich was. Blijven ebenwel de Remonstranten uyt de Synode / en zijn oock vlytich doende/ om haer schriften te prepareren/ daer toe haer de E. Heeren Politiquen tot den 8. Februarij tijt vergunt hadden. Dat selve gedaen zijnde/ salmen dagelijcx yet naerders verstaen.

Oock hadden de Remonstrantsche Collequenten tot Dordrecht van nieus een Vertooch gedaen/ aende H. M. Heeren Staten Generael ende syne Excellentie den Prince van Orangien.

Ondertusschen zijn tot Dordrecht en Delff godloose pasquillẽ gestropt.

Den Burgermeester Dirck Sticken in ambassade geweest zijnde vã weghen de H. M. Heeren Staten by den Keurvorst van Brandenborch/ heeft audientie gehadt by de Heeren Staten Generael daer nae by den Prince van Orangien eñ Graef Hendric/ rapoort doende van syn wedervaren/ ende wel ontfangen/ hebbende de Staten dese weke vergastet.

Van Oostvrieslant verstontmen dat syn Genade Graef Enno syn volc begost af te dancken/ so deden ooc die vander Stadt/ Dat mede des Graven Broeders Graef Jan van Ritbergẽ/ eñ Cirystopher vertrocken syn.

Gedruckt tot Amsterdam, by Broer Ianszoon Courantier int Leger van syn Pr. Excell.